

De in Emmer-Compasuum, gemeente Emmen op 8 februari 1893 geboren scharenslijper Andries Bos is vicevoorzitter van de CPN afdeling Maastricht. Zijn ouders zijn de veenarbeider Willem Bos en Grietje van Polen.¹

De 27-jarige veenarbeider Andries trouwt op 3 april 1920 met de 21-jarige arbeidster op 4 januari 1899 in Vlagtwedde geboren Vrouke Veling.² Op 8 december 1934 komt het gezin Bos naar Maastricht en gaat wonen aan de Raamstraat 8 om later op 16 januari 1941 te verhuizen in dezelfde straat naar huisnummer 10. Dat huis is afgebroken en daarom leggen wij dit struikelsteentje vlakbij aan het Lakenweversplein. Andries Bos wordt op 8 oktober 1942 vermoord in het concentratiekamp Sachsenhausen. Hij is dan 49 jaar.

In de namiddag van 20 juli 1940 tussen 13.00 en 15.00 uur vinden huiszoekingen plaats in zes woningen in de gemeente Maastricht die in gebruik zijn van communisten of hun sympathisanten.

Deze huiszoekingen zijn een gevolg van de Duitse liquidatie van alle politieke partijen behalve de NSB, waaronder de Communistische Partij Nederland, Revolutionair Socialistische Arbeiderspartij, Stalinistische Communistische Partij en het Nationaal Arbeiders Secretariaat (NAS) de radicale -linkse koepelorganisatie van de eerste Nederlandse vakcentrale waar enkele Nederlandse vakbonden zijn ondergebracht. In Maastricht is de RSAP niet gevestigd en/of vertegenwoordigd.

De huiszoekingen staan o.l.v. de Sicherheitspolizei (Sipo) en worden mede uitgevoerd door de Maastrichtse rechercheurs Kox, Jacobs, Lemmens, Willems, Custers en Vissers. De laatste maakt als rechercheur van de Politieke Politie rapport op van deze actie. Alle personen wordt aangezegd dat zij zich vanaf nu dienen, '[...] *te onthouden van het voeren van eenige actie betreffende hunne partij.*'³

Na de eerste maatregelen tegen de communisten in de zomer van 1940 besluit het landelijke bestuur van de CPN dat het oude partijkader van voor de Duitse bezetting een stap terug moet doen; de kaderleden zijn namelijk allemaal bekend bij de Duitse bezetter.

Nieuwe leden worden in Maastricht geworven, waaronder de kunstschilders Ger Boosten, propagandist die beschikt over een typemachine en stencilapparaat en Johannes Coenradus van Hontem. Binnen het gezin van de vader van Boosten-Daems zitten drie gezinsleden in het communistisch verzet: Ger Boosten die woont aan de Kersenmarkt 3, zijn broer de ziekendrager Fernand Boosten die woont aan de Kersenmarkt 2 en hun zwager de fabrikant J.J.H. Rouschop die woont aan de Lenculenstraat 17.

Op 28 februari 1941 worden weer vijf communisten van het oude kader, Bos, Kraft, Heuts, Baartscheer en Holtij door de SD gearresteerd en op 28 maart 1941 na een maand gevangenschap weer vrijgelaten. Bos is zoals de anderen op last van de *Befehlshaber der Sicherheitspolizei und des SD* (BdS) in 's-Gravenhage gearresteerd voor betrokkenheid bij de "Februaristaking" van 1941, maar wordt kort na de anderen weer vrijgelaten.⁴

Op 25 juni 1941 worden Bos, Kraft en Holtij wederom gearresteerd. Nu zijn de communisten de plotsklap vijand van de Duitsers. Nazi-Duitsland heeft enkele dagen voorheen op 22 juni 1941 de oorlog verklaart aan Rusland en het land binnengevallen. Alle drie worden ze via Kamp Schoorl een voormalig Nederlands militair kampement naar Duitse concentratiekampen gestuurd waar ze alle drie worden vermoord.

¹ <https://www.drentsarchief.nl/onderzoeken/genealogie/zoeken/deeds/7e34b90e-53ef-40ea-ba9d-4149bbf32aba>

² <https://www.wiewaswie.nl/nl/zoeken/?advancedsearch=1>

³ RHCLGAM Gemeentepolitie 201108A1008 Politieke zaken 149

⁴ Cammaert, Alfred Paul Marie, Het verborgen Front pag.993